

PLAN PRAKTYKI OBSERWACYJNEJ, ASYSTENCKIEJ I METODYCZNEJ

Przygotowanie pedagogiczne

STUDIA PODYPLOMOWE

2019/2020

Wymiar praktyki	Praktyka obejmuje trzy komponenty: (150 godzin praktyk) SEMESTR I – praktyka ogólnopedagogiczna obserwacyjno – asystencka (moduł: przygotowanie psychologiczno pedagogiczne) - 30 godzin SEMESTR II – praktyka przedmiotowo-asystencka (moduł: przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub pierwszych zajęć) - 60 godzin SEMESTR III – praktyka asystencko –pedagogiczne/metodyczna (moduł: przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu lub pierwszych zajęć) - 60 godzin
Forma zaliczenia	zaliczenie z oceną
Miejsce praktyki	Studenci studiów podyplomowych powinni odbyć praktyki kształtujące kompetencje psychologiczno-pedagogiczne i dydaktyczne potrzebne do nauczania przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych. Studia przygotowują do pracy w szkole/przedszkolu. <u>Semestr I:</u> praktyka ogólnopedagogiczna obserwacyjna realizowana w szkole podstawowej lub ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej (we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym, biblioteką szkolną, doradcą zawodowym, świetlicą szkolną) <u>Semestr II:</u> praktyka przedmiotowo- asystencka realizowana w wybranej przez Studenta szkole <u>Semestr III:</u> praktyka asystencko-pedagogiczna/ metodyczna (uczestnicząca) realizowana w szkole podstawowej/ponadpodstawowej/ ponadgimnazjalnej realizującej kształcenie ogólne lub zawodowe
W trakcie praktyk Student realizuje następujące formy aktywności	W planie realizacji praktyki Student wykazuje realizację praktyki poprzez takie formy, jak: <ul style="list-style-type: none"> – konsultacje z dyrektorem szkoły, opiekunem praktyk, psychologiem, nauczycielami poszczególnych przedmiotów, – obserwacje zajęć indywidualnych, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, lekcji wychowawczej i innych form pracy z uczniem z trudnościami w nauce czy dysfunkcjami narządu ruchu, a także z uczniem zdolnym w szkole lub placówce - pod kontem procesu diagnozy i projektowania terapii, – asystowanie specjalistom (psychologowi, logopedzie, pedagogom, rehabilitantom i innym) w prowadzeniu zajęć indywidualnych, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, lekcji wychowawczej i innych form pracy z uczniem z trudnościami w nauce czy dysfunkcjami narządu ruchu, a także z uczniem zdolnym w szkole lub placówce, – samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie różnych form zajęć dla w/w uczniów.
Cele praktyki:	
<p>Celem praktyk zawodowych jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną. Jeżeli przedmiot jest nauczany lub rodzaj zajęć jest prowadzony zarówno w szkole podstawowej, jak i ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej, praktyki zawodowe odbywają się w obu typach szkół. Praktyki zawodowe są zintegrowane z realizacją zajęć z zakresu dydaktyki przedmiotu nauczania lub rodzaju zajęć.</p> <p>Celem praktyki pedagogicznej jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznanie organizacji pracy placówki i jej uczestników, – zdobycie wiedzy praktycznej i umiejętności planowania i prowadzenia zajęć indywidualnych i grupowych z uczniami, – zdobycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów oraz indywidualnej i grupowej pracy z uczniami, 	

- zdobycie umiejętności metodycznych w obszarze nauczanego przedmiotu,
- przygotowanie lekcji pod względem merytorycznym i pedagogicznym (formułowanie celów lekcji, dobór treści, dobór metod i środków dydaktycznych),
- hospitacje lekcji bądź zajęć prowadzonych przez nauczyciela określonego przedmiotu,
- dokładne zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której absolwent Studiów Podyplomowych Przygotowania Pedagogicznego zamierza pracować, na przykład: w przypadku placówki jaką jest szkoła, student powinien zapoznać się z organizacją pracy szkoły, tj.:
 - a) planami pracy dydaktyczno – wychowawczej szkoły (m.in. Statut szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny, roczny plan pracy szkoły)
 - b) działalnością dydaktyczną szkoły, m.in.: programy nauczania, zajęcia pozalekcyjne, praca w świetlicy szkolnej,
 - c) kierowaniem szkołą jako instytucją,
 - d) zarządzaniem szkołą,
 - e) działalnością rady rodziców,
 - f) współpracą szkoły z innymi placówkami,
 - g) specyfiką działalności pracy samorządu uczniowskiego,
 - h) pracą pedagoga, psychologa szkolnego, doradcy zawodowego,
 - i) biblioteką szkolną i świetlicą szkolną.

Efekty kształcenia:

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
- organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;
- zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią;
- sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
- rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;
- wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;
- wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas;
- wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
- zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk;
- wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych;
- aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
- zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;
- analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej

wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

Zadania i sposób realizacji praktyki:

SEMESTR I: Asystencka praktyka ogólnopedagogiczna

1. Praktykę pedagogiczną odbywa student Studiów Podyplomowych z zakresu Przygotowania Pedagogicznego w szkole podstawowej lub szkole ponadpodstawowej przez okres **30 godzin**.
2. W czasie praktyki student powinni zapoznać się z całokształtem pracy placówki, a w szczególności z:
 - organizacją szkoły jako placówki opiekuńczo- wychowawczo-dydaktycznej,
 - sposobami planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole i jej realizacji,
 - zadaniami pedagoga szkolnego,
 - pracą świetlicy szkolnej, stołówki, biblioteki,
 - organizacją zajęć pozalekcyjnych,
 - przebiegiem godzin wychowawczych.
3. Po zakończeniu praktyki student sporządza sprawozdanie końcowe, które winno uwzględniać:
 - Charakterystykę środowiska szkolnego,
 - Opis szkoły (stopień organizacyjny i baza),
 - Zestawienie ilościowe i jakościowe zrealizowanych zadań
 - Korzyści osobiste wynikające z praktyki,
 - Inne uwagi o przebiegu praktyki.
4. Student wypełnia także dziennik praktyk oraz protokoły z obserwowanych zajęć
5. Praktykę zalicza pełnomocnik ds. praktyk studiów podyplomowych po przedstawieniu pozytywnej opinii z miejsca praktyki oraz złożenia sprawozdania.
6. W czasie odbywania praktyki student podlega dyrektorowi szkoły oraz bezpośrednio nauczycielowi opiekunowi. Wszystkie działania studenta na praktyce powinny odbywać się pod nadzorem wymienionego wyżej nauczyciela opiekuna.
7. W razie jakichkolwiek przeszkód w odbyciu praktyki należy o tym fakcie natychmiast powiadomić pełnomocnika ds. praktyk studiów podyplomowych, podając szczegółowo przyczyny tego stanu rzeczy. W takim przypadku pełnomocnik zadecyduje o dalszym postępowaniu.

SEMESTR II: Praktyka przedmiotowo –asystencka/ metodyczna obserwacyjna

1. Praktykę przedmiotowo – asystencką odbywa student Studiów Podyplomowych z zakresu Przygotowania Pedagogicznego w wybranym przedszkolu i wybranej szkole podstawowej w klasach I-III w wymiarze **60 godzin**. Rzeczywisty czas trwania praktyki oraz szczegółowy jej przebieg student uzgadnia indywidualnie z dyrektorem szkoły/przedszkola. W powyższej liczbie student aktywnie obserwuje wskazaną liczbę godzin wybranego przedmiotu lub grupy przedmiotów czy zajęć przedszkolnych. Do określonego wyżej wymiaru praktyki nie został wliczony czas przeznaczony na omówienie obserwowanych lekcji oraz sporządzania arkuszy obserwacyjnych, a także innych zajęć pozalekcyjnych, które to działania stanowią integralną część praktyki.
2. Podstawowym celem praktyki jest przygotowanie studenta do samodzielnego prowadzenia zajęć dydaktycznych z wybranego przedmiotu nauczania poprzez umożliwienie mu na wstępie obserwacji wymienionej wyżej liczby godzin poprawnie realizowanych zajęć z tego przedmiotu. Student powinien opanować, w możliwie najszerszym zakresie, cały proces przygotowania i realizacji zajęć z uczniami/dziećmi oraz przygotować się do samodzielnej oceny tych zajęć. Ponadto powinien uczestniczyć w innych zadaniach opiekuńczo – wychowawczych organizowanych w tym czasie przez szkołę/przedszkole.
3. Wszystkie działania studenta na praktyce powinny odbywać się pod nadzorem wyznaczonego przez dyrektora szkoły nauczyciela zwanego dalej nauczycielem - opiekunem.
4. 4. Zewnętrzny przejaw obserwowania zajęć lekcyjnych przez studenta powinny być sporządzone przez niego arkusze obserwacyjne (wg poznanego wcześniej wzoru). Arkusze te wykonane na luźnych kartkach lub oddzielnym zeszytcie, muszą być potwierdzone na bieżąco przez nauczyciela opiekuna.
5. Każde obserwowane przez studenta zajęcie powinno zostać przez nauczyciela opiekuna omówione. Omówienie to powinno pozwolić studentowi na wyjaśnienie wszystkich okoliczności towarzyszących obserwowanemu zajęciu i przygotowanie go do dalszej, jeszcze bardziej wnikliwej obserwacji przebiegu

następnych zajęć.

6. Fakt obserwowania przez studenta zajęć lekcyjnych oraz realizacji innych zleconych mu zajęć powinien zostać odnotowany w dzienniku praktyk. W zapisie uwzględnić należy: dzień, godzinę, klasę i temat przeprowadzonej lekcji oraz nazwisko osoby prowadzącej.
7. Dziennik z praktyk oraz potwierdzone arkusze obserwacyjne stanowią podstawową dokumentację zrealizowanej praktyki. Dokumentacja ta wraz z uzyskanym po zakończeniu praktyki poświadczeniem faktu jej odbycia przez dyrektora szkoły oraz krótką opinią o przebiegu praktyki stanowi podstawę do zaliczenia praktyki.
8. Warunkiem zaliczenia praktyki przedmiotowo – asystenckiej (obserwacyjnej) jest złożenie wypełnionej i poświadczonej dokumentacji pełnomocnikowi ds. praktyk studiów podyplomowych.
9. W czasie odbywania praktyki student podlega w zakresie jej przebiegu dyrektorowi szkoły oraz bezpośrednio nauczycielowi – opiekunowi.
10. W razie jakichkolwiek przeszkód w odbywaniu praktyki należy o tym fakcie natychmiast powiadomić pełnomocnika ds. praktyk studiów podyplomowych podając szczegółowo przyczyny tego stanu rzeczy. W takim przypadku pełnomocnik zdecydował o dalszym postępowaniu.

SEMESTR III: Praktyka asystencko-pedagogiczna/metodyczna uczestnicząca

1. Praktykę metodyczną uczestniczącą odbywa student Studiów Podyplomowych z zakresu Przygotowania Pedagogicznego w wyznaczonej szkole podstawowej, ponadpodstawowej/ ponadgimnazjalnej, realizującej kształcenie ogólne lub zawodowe w wymiarze **60 godzin**.
2. Podstawowym celem praktyki jest wstępne przygotowanie studenta do realizacji zajęć dydaktycznych z wybranego przez siebie przedmiotu poprzez umożliwienie mu prowadzenia zajęć z w/w przedmiotu w klasach IV - VIII szkoły podstawowej oraz wszystkich klas szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej.
3. Student powinien poznać, w możliwie najszerszym zakresie, cały proces przygotowania i realizacji zajęć z uczniami oraz przygotować się do samodzielnej oceny tych zajęć. Ponadto powinien uczestniczyć w innych zadaniach opiekuńczo – wychowawczych organizowanych w tym czasie przez szkołę.
4. W czasie odbywania praktyki student jest zobowiązany do samodzielnego przeprowadzenia minimum 30 godzin dydaktycznych wybranego przedmiotu nauczania lub przedmiotów pokrewnych.
5. Wszystkie działania studenta na praktyce powinny odbywać się pod nadzorem wyznaczonego przez dyrektora szkoły nauczyciela przedmiotu zwanego dalej nauczycielem - opiekunem.
6. Zewnętrznym przejawem przygotowania zajęć lekcyjnych przez studenta powinny być sporządzone przez niego konspekty (wg poznanego wcześniej wzoru). Konspekty te wykonane na luźnych kartkach lub oddzielnym zeszycie, muszą być zatwierdzone przed przystąpieniem do zajęć przez nauczyciela opiekuna.
7. Każde przeprowadzone przez studenta zajęcie powinno zostać przez nauczyciela opiekuna omówione. Omówienie to powinno pozwolić studentowi na wyjaśnienie wszystkich okoliczności towarzyszących zrealizowanemu zajęciu i przygotowanie go do dalszego zoptymalizowanego planowania następnych zajęć.
8. Fakt przeprowadzenia przez studenta zajęć lekcyjnych oraz realizacji innych zleconych mu zadań powinien zostać odnotowany w dzienniku z praktyk. W zapisie uwzględnić należy: dzień, godzinę, klasę i temat przeprowadzonej lekcji.
9. Sprawozdanie, dziennik praktyk, protokoły oraz zatwierdzone konspekty stanowią podstawową dokumentację zrealizowanej praktyki. Dokumentacja ta wraz z uzyskanym po zakończeniu praktyki poświadczeniem faktu jej odbycia przez dyrektora szkoły oraz krótką opinią o przebiegu praktyki stanowi podstawę do zaliczenia praktyki.
10. Warunkiem zaliczenia praktyki przedmiotowej – uczestniczącej jest złożenie wypełnionej i poświadczonej dokumentacji pełnomocnikowi ds. praktyk studiów podyplomowych.
11. W czasie odbywania praktyki student podlega w zakresie jej przebiegu dyrektorowi szkoły oraz bezpośrednio nauczycielowi – opiekunowi.
12. W razie jakichkolwiek przeszkód w odbywaniu praktyki należy o tym fakcie natychmiast powiadomić pełnomocnika ds. praktyk studiów podyplomowych podając szczegółowo przyczyny tego stanu rzeczy. W takim przypadku pełnomocnik zdecydował o dalszym postępowaniu.

Każdy student Studiów Podyplomowych Przygotowania Pedagogicznego powinien:

- zapoznać się z regulaminem praktyk,
- wypełnić deklarację dotyczącą miejsca odbywania praktyk pedagogicznych ,

- uzyskać skierowanie na praktykę od pełnomocnika ds. praktyk studiów podyplomowych.
- Praktyka będzie wyrywkowo hospitowana przez pełnomocnika ds. praktyk studiów podyplomowych.

Warunki i termin zaliczenia praktyki:

- Przed przystąpieniem do realizacji praktyki obserwacyjno-asystenckiej i metodycznej, Student zobowiązany jest poinformować Instytut Pedagogiki oraz opiekuna praktyk o terminie i miejscu ich realizacji.
- Praktykę zalicza w indeksie uczelniany opiekun praktyki na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Studenta (w tym ocen zaproponowanych przez nauczycieli przedszkola oraz szkoły), rozmowy dotyczącej przebiegu praktyki, samooceny.
- Ocena uzyskiwana jest ze średniej arytmetycznej uzyskanej na podstawie:
 - oceny wystawionej przez nauczyciela (opiekuna praktykanta na poziomie przedszkolnym),
 - oceny wystawionej przez nauczyciela (opiekuna praktykanta na poziomie szkolnym),
 - oceny protokołów z obserwowanych zajęć,
 - oceny scenariuszy zajęć,
 - oceny prowadzenia dziennika praktyk,
 - oceny rozmowy dotyczącej przebiegu praktyki,
- samooceny dokonanej przez Studenta zgodnie z kryteriami oceniających go opiekunów praktyk,
- Zaliczenie praktyk student uzyskuje na koniec semestru.
- **Uwaga!** Student dokumentuje przebieg praktyki na drukach do tego celu opracowanych. Wielkość rubryk w dzienniku praktyk oraz protokołach można regulować zgodnie z potrzebami wynikającymi z indywidualnego przebiegu praktyki.

Wykaz dokumentów, które student zobowiązany jest przedstawić do zaliczenia praktyki:

- Potwierdzenie realizacji praktyki metodycznej.
- Opinie i oceny wystawione przez opiekunów praktyk w w/w placówkach.
- Dzienniki praktyk poświadczone podpisem opiekuna praktyki.
- Protokoły obserwacyjne z zajęć w oddziale przedszkolnym/klasie czy grupie terapeutycznej wraz z uwagami metodycznymi.
- Szczegółowe scenariusze (wraz z załącznikami) samodzielnie przeprowadzonych zajęć.

Wykaz archiwizowanych dokumentów:

- Indywidualny arkusz oceny Studenta.
- Potwierdzenie realizacji praktyki obserwacyjno-asystenckiej i metodycznej.
- Opinie i oceny wystawione przez opiekunów praktyk w placówkach.
- Dzienniki praktyk poświadczone podpisem opiekuna praktyki.
- Przykładowe protokoły obserwacyjne z zajęć w wybranej klasie, grupie oraz oddziale przedszkolnym wraz z uwagami metodycznymi – 5 protokołów.
- Przykładowy scenariusz (wraz z załącznikami) samodzielnie przeprowadzonych zajęć – 5 scenariuszy.